

Brakteat

Monety z cienkiej blaszki bite jednostronnie, ze stemplem z jednej strony odcisniętym wypukło, a z drugiej widocznym jako wklęsły negatyw, zaczęli powszechnie nazywać „brakteatami” od łacińskiego słowa „bractea” – „blaszka” dopiero w końcu XVII w. numizmatycy. Wcześniej, nie istniało żadne specyficzne określenie wyróżniające te zwykle srebrne monety, od monet bitych dwustronnie. Pierwsze, wytwarzane w tej technologii monety, znane były już w starożytnej

Grecji, ale w średniowieczu pojawiają się dopiero w 1. poł. XII w. Najwcześniej w Polsce i w Niemczech. Są powszechnie stosowane w Europie Środkowej od końca XII i przez cały XIII w., w XIV w. powoli wychodzą z użytku. Ich charakterystyczna odmiana tzw. brakteaty guziczkowe, nazywane tak od wygiętego dookólnego kołnierza, najdłużej wykorzystywane są w mennictwie krzyżackimi (pocz. XVI w.) i Śląska (XV w.). Ich produkcja była również bardzo rozwinięta na Pomorzu Zachodnim. W związku z delikatnością brakteatów i różnorodnością pojawiających się w ich polu przedstawień ich atrybucja i datacja często przysparza sporo problemów. W prezentowanym przykładzie, w polu otoczonym wygiętym dookólnym kołnierzem, umieszczony został wizerunek głowy widzianej na wprost, w koronie. Taki typ przedstawienia można wiązać z emisją brakteatów w Gryfii na Pomorzu Zachodnim lub na Dolnym Śląsku. Literatura: R. Kiersznowski, „Wstęp do Numizmatyki polskiej wieków średnich”, Warszawa 1964 A. Mikołajczyk, „Leksykon Numizmatyczny”, Warszawa 1994 Zrealizowano we współpracy z Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku Prawa do wizerunków cyfrowych: Domena publiczna - <https://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/deed.pl>